

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової
адміністрації
Фаховий коледж
Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

Циклова комісія психолого-педагогічних дисциплін та дошкільних методик



ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчально-виховної роботи

Павло ЯЛОВСЬКИЙ

» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Методика музичного виховання дітей дошкільного віку

Освітньо-професійний ступінь **фаховий молодший бакалавр**

Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

Спеціальність **012 Дошкільна освіта**

Освітньо-професійна програма **Дошкільна освіта**

Дедю О. Й. Методика музичного виховання дітей дошкільного віку: робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів фахової передвищої освіти з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 012 Дошкільна освіта. Кременець, 2023. 12 с.

Розробник:

Дедю Оксана Йосипівна - викладач циклової комісії музичних дисциплін
Фахового коледжу КОГПА ім. Тараса Шевченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії психолого-педагогічних дисциплін та дошкільних методик

Протокол від «31» серпня 2023 року № 1

Голова циклової комісії



Надія САБРАН

1. Вступ

Дисципліна «Методика музичного виховання дітей дошкільного віку» спрямована на формування у здобувачів освіти теоретичних знань і практичних умінь щодо організації музичного виховання дітей дошкільного віку.

Метою дисципліни є ознайомлення з основними принципами, методами, формами та засобами музичного виховання, особливостями музичного розвитку дітей різних вікових груп, а також формування навичок організації музичної діяльності дітей.

У процесі вивчення дисципліни здобувачі освіти оволодівають методикою проведення музичних занять, музичних ігор, співів, музично-ритмічних рухів, слухання музики та інших видів музичної діяльності. Особлива увага приділяється розвитку музичних здібностей, творчості та емоційної чутливості дітей дошкільного віку.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна
Змістових модулів – 4	Спеціальність 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки:
		1-й
Загальна кількість годин – 60	Освітньо-професійна програма Дошкільна освіта	Семестр
		2-й
		Лекції 12
Тижневих годин для форми здобуття освіти Аудиторних – 2 самостійної роботи здобувачів освіти – 2	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	-
		Практичні 18
		Семінарські 4
		Самостійна робота 26
		Індивідуальні завдання: –
		Вид контролю: залік 2-й семестр

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 56,7 % / 43,4 %.

2 Мета та завдання навчальної дисципліни.

Курс дисципліни «Методика музичного виховання дітей дошкільного віку» призначена для підготовки здобувачів освіти в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу, створена у відповідності до навчального плану спеціальності. Зміст програми відображає державні пріоритети стосовно вищої та дошкільної освіти в Україні, ґрунтується на досягненнях педагогічної та психологічної науки, відповідає базовим вимогам дошкільної освіти, програмам музичного виховання дітей, ураховує динаміку розвитку національного ринку праці, швидкозмінних умов професійної діяльності.

Мета вивчення курсу: розкриття сучасних наукових концепцій, понять, знань, методик та методів, на основі яких відбувається процес музично-естетичного виховання, навчання, освіти і розвитку дітей раннього і дошкільного віку, засвоєння, усвідомлення та практична реалізація майбутніми фахівцями теоретичних, методичних і практичних основ музичного виховання дітей раннього і дошкільного віку, закономірностей процесу музичного розвитку дошкільників, умов організації музично-педагогічної роботи з дітьми.

Завдання курсу:

- формувати в майбутніх педагогів дошкільної освіти функціональні та спеціальні знання і вміння, світоглядну, екологічну, моральну й художньо-естетичну цілісну систему знань щодо поняття музичної культури в сучасних умовах; наповнювати зміст музичного виховання культурно-історичними надбаннями українського народу;
- виховувати культуру спілкування ; залучати до творчої діяльності в різних видах педагогічної діяльності з музичного виховання у дошкільному закладі, розвивати національну музичну духовно-практичну активність, зокрема вміло підбирати методи, засоби і форми навчання дітей, забезпечувати розвиток їх творчих можливостей, здібностей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у здобувачів фахової передвищої освіти повинні бути сформовані такі компетентності:

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК9 Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів).

СК11 Здатність до організації та керівництва ігрової, художньо-естетичної, пізнавальнодослідницької діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК12 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку елементарних уявлень про різні види мистецтва та засоби

художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності в різних видах мистецтва.

Програмні результати навчання

Нормативний зміст вивчення здобувачами фахової передвищої освіти навчальної дисципліни «Теорія та методика навчання мистецтв у закладах освіти (методика музичного виховання в закладах дошкільної освіти)» сформульований у таких **програмних результатах навчання**:

РН5 Виявляти та узагальнювати результати різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку з використанням педагогічних технологій.

РН7 Передбачати та оцінювати результати власної діяльності з урахуванням закономірностей освітнього процесу закладу дошкільної освіти.

РН9 Визначати завдання, зміст специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практичної, ігрової, пізнавальної) та організовувати їх відповідно до освітніх програм.

РН14 Формувати компетентності у просторі освітніх напрямів роботи закладу дошкільної освіти через організацію самостійної творчої діяльності (ігрової, художньо-естетичної) дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН15 Визначати особливості та способи організації провідної (ігрової) діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку в освітньому процесі закладів дошкільної освіти.

РН16 Володіти методиками та технологіями зони актуального та ближнього розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку різного рівня розвитку.

РН17 Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур.

РН18 Організовувати та розділяти предметно-просторове розвивальне середовище на осередки діяльності в групах дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН20 Забезпечувати формування наскрізних умінь особистості дитини в різних видах діяльності в умовах закладу дошкільної освіти.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи музичного виховання й розвитку дітей дошкільного віку.

Тема 1. Значення, завдання і предмет методики музичного виховання в дошкільному закладі.

Історія становлення і розвитку методики музичного виховання дошкільників. Значення музики як виду мистецтва. Музика і всебічний розвиток особистості. Завдання музичного виховання. Методи і прийоми музичного виховання. Характеристика прийомів та методів музичного навчання.

Тема 2. Розвиток музичних здібностей у дошкільників.

Поняття про музичні здібності. Ознаки музикальності. Структура музичних здібностей. Вікові особливості музичного розвитку дошкільників. Структура музичних здібностей. Розвиток музичних здібностей у дітей. Характеристика музично-ритмічної діяльності. Вікові можливості дошкільників в музично-ритмічній діяльності.

Тема 3. Характеристика музичної діяльності дітей дошкільного віку.

Слухання музики як основний шлях формування музично слухацької культури, любові, інтересу до неї. Поняття про види музичних занять. Характеристика тематичних та комплексних музичних занять. Гра на дитячих музичних інструментах, їх види. Характеристика репертуару для музичних занять. Джерела та види самостійної музичної діяльності.

Змістовий модуль 2. Музичні заняття як провідна форма музичного виховання .

Тема 3. Вокально-хорові навички, особливості їх розвитку у дошкільників.

Співи, як вид музичної діяльності дошкільників, його виховне значення. Хоровий *спів* – як дієвий засіб *виховання* дітей, організація хорового колективу. Національний пісенний фольклор – основа музично-естетичного виховання. Методи і прийоми роботи над піснею з дітьми різного віку. Послідовність розучування пісні. Виховне значення співу. Особливості голосу та слуху дитини. Охорона голосу. Характеристика пісенного репертуару та виховне значення співу. Святковий ранок. Значення святкових ранків у музичному розвитку дошкільників, їх зміст, побудова. Особливості підготовки до святкових ранків.

Тема 5. Гра на музичних інструментах.

Гра на музичних інструментах як вид музичної діяльності. Характеристика та класифікація дитячих музичних інструментів. Методика навчання гри на дитячих музичних інструментах. Завдання навчання гри на дитячих музичних інструментах. Характеристика репертуару.

Тема 6. Характеристика та види музично-ритмічної діяльності дітей дошкільного віку.

Характеристика та завдання музично-ритмічної діяльності в закладах дошкільної освіти. Вікові можливості дошкільників в музично-ритмічній діяльності. Значення ритміки. Музика і рухи. Музично-ритмічні навички.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма здобуття освіти					
	Усього	У тому числі				
		лекц.	семін.	практ.	лаб.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи музичного виховання й розвитку дітей дошкільного віку						
Тема 1. Значення, завдання і предмет методики музичного виховання в дошкільному закладі освіти.	6	2		2		2
Тема 2. Розвиток музичних здібностей у дошкільників.	6	2	2			2
Тема 3. Характеристика музичної діяльності дітей дошкільного віку.	6	2	2			2
Разом за змістовим модулем 1	18	6	4	2		6
Змістовий модуль 2. Музичні заняття як провідна форма музичного виховання .						
Тема 4. Вокально-хорові навички, особливості їх розвитку у дошкільників.	15	2		6		7
Тема 5. Гра на музичних інструментах	14	2		6		6
Тема 6. Характеристика та види музично-ритмічної діяльності дітей дошкільного віку.	13	2		4		7
Разом за	42	6		16		20

змістовним модулем 2						
Разом за 6-й семестр	60	12	4	18		26
Разом годин за навчальним планом	60	12	4	18		26

5. Тема семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Розвиток музичних здібностей у дошкільників.	2
2.	Характеристика музичної діяльності дітей дошкільного віку.	2
	Разом	4

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Створення презентації на тему «Значення музики в нашому житті»	2
2.	Розучування пісень для дітей молодшого дошкільного віку	2
3.	Розучування пісень для дітей середнього дошкільного віку	2
4.	Розучування пісень для дітей старшого дошкільного віку	2
5.	Використання елементарних музичних інструментів на заняттях	2
6.	Майстер-клас із виготовлення найпростіших дитячих музичних інструментів	2
5.	Ознайомлення із метро-ритмічними комбінаціями	2
6.	Підбір плейлиста із музично-ритмічними вправами	2
7.	Створення власних музично-ритмічних вправ	2
	Разом	18

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Діагностичне обстеження музичного виховання й	2

	розвитку дітей дошкільного віку.	
2	Розвиток емоційно-вольової сфери, виховання емоцій, почуттів, самостійності, активності, працелюбності дітей в процесі музичної діяльності.	4
3	Активізація пізнавально-інтелектуальних здібностей дітей в процесі музичної діяльності, виховання спостережливості, співпереживання, відповідальності)	4
4	Виховання у дітей творчого ставлення до музики і музичної діяльності, розвиток ініціативності, креативності.	4
5	Характеристика музично-естетичного розвитку дітей перед вступом до школи на основі базового компоненту дошкільної освіти в Україні.	2
6	Мета і завдання, музично-естетичного розвитку дошкільників.	4
7	Розвиток загального емоційного відгуку на музику як шлях особистісного і зокрема музичного розвитку дитини	4
8	Формування морально-ціннісного ставлення дітей до навколишнього, до творів мистецтва, його авторів, одне до одного, до дорослих в процесі музичної діяльності.	2
	Разом	26

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти під час самостійної роботи на семінарських (практичних) заняттях

1-2 бали – здобувач фахової передвищої освіти володіє елементарними теоретичними знаннями, його відповіді правильні, але недостатньо осмислені; завдання для самостійної роботи виконує на низькому рівні, з неточностями; робить помилки в інтонуванні мелодичних конструкцій.

3 бали – здобувач фахової передвищої освіти на середньому рівні володіє теоретичними знаннями, його відповіді повні, але з деякими неточностями; здатний до виконання практичних завдань, однак не в повному обсязі, з помилками.

4 бали – здобувач фахової передвищої освіти володіє системними знаннями та здатністю до їх практичного застосування; правильно або з незначними помилками та в повному обсязі виконує практичні завдання.

5 балів – здобувач фахової передвищої освіти на високому рівні володіє теоретичними знаннями та здатний до їх творчого практичного використання; правильно виконує практичні завдання; активно працює над підвищенням рівня своєї професійної компетентності.

8. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: лекція (лекція-інформація, проблемна лекція, лекція-дискусія, лекція-демонстрація, лекція-візуалізація), практичні заняття, бесіда, розповідь, практичні та дослідні роботи, самостійна робота, спостереження, аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення, брейнсторм, метод проєктів, художньо-педагогічний аналіз музичних творів тощо.

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: стимулювання обов'язку і відповідальності у навчанні, опора на життєвий і професійний досвід здобувачів, створення відчуття успіху у навчанні.

9. Методи контролю

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне, фронтальне, групове), практичні заняття, перевірка виконання здобувачами завдань самостійної роботи.

Як результати навчання за освітнім компонентом бути визнана у здобувачів фахової передвищої освіти у програмах формальної та неформальної освіти (курси підвищення кваліфікації, тренінги, вебінари, майстер-класи тощо) за умови документального підтвердження (сертифікати, свідоцтва програми курсів), встановлення відповідності набутих компонентностей програмним результатам навчання за освітнім компонентом та згідно Положенням про організацію про освітнього процесу в Фаховому коледжі.

10. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни «Методика музичного виховання дітей дошкільного віку»

Оцінку «5», «відмінно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який на високому рівні володіє теоретико-методологічними знаннями у сфері музичного виховання учнів початкових та середніх класів. Уміє максимально використовувати у педагогічній діяльності набуті знання і практичні уміння, успішно розв'язує проблеми особистісного розвитку учнів, формування у школярів музичної культури, естетичного досвіду, емоційно-ціннісного ставлення до українського та світового музичного мистецтва. Виявляє високий рівень світосприйняття і світовідчуття мистецького мислення, потребу в художньо-педагогічній діяльності, самовдосконаленні. Демонструє готовність до ефективного здійснення музично-виховної діяльності в закладах загальної середньої освіти.

Оцінку «4», «добре» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який володіє навчально-програмовим матеріалом у процесі розв'язання творчих завдань з курсу, однак допускає термінологічні помилки, не завжди логічно використовує теоретичні знання. Вирізняється стандартністю музично-

педагогічного мислення. Потребує вдосконалення умінь та навичок, здобутих під час вивчення навчальної дисципліни, розвитку рівня професійної мотивації.

Оцінку «3», «задовільно» – здобувач фахової передвищої освіти, який виявляє знання і розуміння основних аспектів проблеми музичного виховання школярів, проте вони недостатньо глибокі та осмислені. Інколи демонструє алогічність у відтворенні навчального матеріалу. Виявляє вміння частково аналізувати теоретичні аспекти проблем музичного виховання школярів, проте робить неточні висновки. Не вміє застосувати здобуті знання для вирішення музично-педагогічних проблем, які виникають у процесі здійснення музично-освітньої діяльності.

Оцінку «2», «незадовільно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення навчальної дисципліни. Демонструє елементарні знання теоретичного матеріалу. Не здобув практичних умінь і навичок, необхідних для музично-освітньої діяльності в закладах загальної середньої освіти. Не вміє логічно мислити і висловлювати свою думку.

11. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення, періодичні видання, методичні посібники, лекції, мультимедійні презентації за змістом тем.

12. Рекомендована література

Базова

1. Газіна І. Методика музичного виховання дітей дошкільного віку. Київ, Подільський: Аксіома, 2012. 256 с.
2. Закон України «Про дошкільну освіту» *Освіта* Ємельянович В. Розвиток музичного сприйняття і творчих здібностей дітей.
3. Калюжна О. Творчість на уроках музики - радість для дітей. *Мистецтво в школі. Музика*. 2010. № 3. С. 2-4
4. Куцан О. Соціо-ігрові методи як спосіб проводити уроки музики цікаво / *Мистецтво та освіта*. 2010. № 1. С. 19-25.
5. Кушка Я. Методика музичного виховання дітей. Вінниця: Нова книга, 2007. 147-214 с.
6. Кушка Я. Методика музичного виховання дітей. Вінниця: Нова книга, 2007. 6-68 с.
7. Матюшенко О. Інтерактивні методи навчання на уроках музики. *Мистецтво та освіта*. 2010. № 3. С. 22-24.
8. Музичне сприймання: теоретичний та методичний аспекти /упорядники: Шинкаренко А. І., Бондаренко Н. Є. Кременець: ВЦ КОГПП, 2011. 90-111с.

9. Романюк І. Музичне виховання. Організація роботи у дошкільному навчальному закладі. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 280 с.
10. Слятіна І. Взаємодія школи і сім'ї в естетичному вихованні підлітків. *Витоки педагогічної майстерності*. 2013. 322-325 с.
11. Стріхар О.І., Ярошевська Л.В. Методика музичного виховання дітей дошкільного віку : навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої освіти спеціальності музичне мистецтво Миколаїв : «РАЛ-поліграфія», 2022
12. Паронова В. І. Музика в нашому садочку : збірник дитячих пісень. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2012.

Допоміжна література

1. Новикова Н. Комп'ютерна презентація на уроках музики. *Мистецтво та освіта*. 2010. № 3. С. 25-29.
2. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів із навчанням українською мовою. Київ, Освіта, 2012. 212-244 с.
3. Чельтер Н. Самоосвіта й професійна компетентність. *Завуч*. 2014. №7. 11-15 с.